

رئیس‌جمهور امسال در نشست‌ها و جلسات برگزار شده درباره تدوین لایحه بودجه سال ۱۴۰۵، همواره بر ضرورت تحول در شیوه‌های سنتی برنامه‌ریزی مالی و بودجه‌نویسی تأکید کرده و اینکه باید ساختار بودجه‌ریزی کشور متناسب با واقعیت‌های اقتصادی، اجتماعی و اقلیمی کشور اصلاح و بر مبنای بهره‌وری، مسئولیت‌پذیری و مشارکت عمومی بازتعریف شود. بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد با هدف ارتقای کارآمدی و بهره‌وری در تخصیص منابع، «استفاده از ابزار مناسب در جهت بهبود مستمر فرآیندها و ارتقای نظام مدیریت اجرایی»، «تدوین ضوابط علمی برای تفویض اختیار به استانداری‌ها و افزایش اختیارات اجرایی استان‌ها در قالب مسئولیت‌پذیری متقابل»، «ایجاد انعطاف در ساختار سازمان برنامه و بودجه از طریق جلب مشارکت عمومی در تأمین مالی پروژه‌ها»، «شناسایی و واگذاری اموال غیرمنقول مازاد دولتی به‌ویژه املاک کم‌بازده و پرهزینه»، «تقویت نظام‌های نظارت، ارزیابی و پاسخ‌گویی در تمام سطوح اجرایی» و «طراحی سازوکاری پایدار برای تأمین مالی اجرای طرح کالدرک الکترونیکی و سایر سیاست‌های حمایتی و معیشتی» مأموریت‌های هفت‌گانه‌ای است که رئیس‌جمهور برای سازمان برنامه و بودجه برای تدوین لایحه بودجه سال آینده تعیین کرده‌است. به نوشته «ایرنا»، همچنین رئیس‌جمهور به ایجاد بودجه عملیاتی برای پروژه‌های نیمه‌تمام و بر زمین مانده که سال‌ها ره‌اشده بودند، تأکید دارد تا از کلنگ زنی طرح‌ها و پروژه‌های جدید خودداری شده و پروژه‌های نیمه‌تمام سریع‌تر به اتمام برسند.

◀ **عزم جدی سه قوه**

نایب رئیس اول کمیسیون اقتصادی مجلس اظهار داشت: خشی از مشکلات اقتصادی کشور ناشی از ناترازی‌های برخی مانده از گذشته در حوزه‌های مختلف است که این شرایط قطعا به وضعیت بودجه سالیانه، حوزه انرژی، صندوق‌های بانزنشستگی یا نظام بانکی هم سرایت می‌کند. مهدی طغیانی با بیان اینکه به صورت یک عاملی امکان حل مشکلات در یک حوزه به مانند بودجه وجود ندارد، افزود: البته به صورت مقطعی و مسکن امکان حل این مسائل شاید وجود داشته باشد ولی اگر یک بعدی و مقطعی به موضوع توجه شود، دوباره این مشکلات به مسیر قبل بازخواهند گشت. چراکه این مسائل به یکدیگر متصل و پیوسته است و حل آنها به عزم جدی از سوی حاکمیت در مجلس شورای اسلامی، دولت و قوه قضائیه نیاز دارد و نقشه راه آن هم تا حدی در قانون برنامه هفتم توسعه دیده شده است. نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: وقتی سه قوه با عمل به برنامه هفتم توسعه پای کار بیایند، مسائل معیشتی و اقتصادی کشور رفته رفته حل خواهند شد. اما اینکه تصور کنیم همه نظام مسائل کشور، یک دفعه و در یک مرحله رفع می‌شوند، شدنی نیست و حل آنها به همدلی و انسجام خاصی نیاز دارد. نایب رئیس اول کمیسیون اقتصادی مجلس یادآور شد: هر فردی که در قوه مجریه یا مجلس شورای اسلامی، در تدوین و تصویب بودجه نقش دارد، باید نگاهش به بودجه شفاف باشد تا نتیجه نهایی آن منفعّت مردم شود. البته کار دشواری است و ممکن است ممانعت‌ها و مقاومت‌هایی در این مسیر صورت بگیرد ولی باید با شجاعت بر این دست‌اندازی‌ها غلبه کرد و کار را پیش برد. باید پول‌های ریز و پراکنده را از نهادهای سازمان‌هایی که عمکرد مثبتی ندارند جمع کرد و برای کارهای بزرگ در کشور اختصاص داد

◀ **عدالت و توزیع منابع**

عضوهای رئیسه کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شفافیت در بودجه‌ریزی را از مسائل بسیار مهم و کلیدی در رئیس‌جمهور نیز به این موضوع اشاره داشته دانست و گفت: به نظر می‌رسد برای این موضوع باید که شناسه برای پرداخت‌ها و دستمزدها، در نظر گرفته شود. همچنین ارتقاء سامانه‌های ستاد که خرید و فروش‌ها در حوزه دولت را مشخص و شفاف خواهد کرد، از مسائلی است که باید در اصلاح ساختار بودجه مورد توجه قرار داد. بهروز مجبی نجم‌آبادی یکی از مشکلات بزرگ کشور را نبود عدالت در توزیع منابع دانست و تصریح کرد: برخی از جریان‌ها، گروه‌ها یا اشخاص شاید بتوانند با نفوذ و روابطی که دارند بودجه بیشتری برای نهاد، ارگان و سازمان مورد نظر خود جذب کنند در حالی که این روند باید اصلاح و اولویت‌ها مشخص شود. این نماینده مجلس درباره راهکارهای تقویت نظام‌های نظارت، ارزیابی و پاسخگویی در تمام سطوح اجرایی کشور بر اساس اصلاح ساختار بودجه که مورد تأکید رئیس‌جمهور است، عنوان کرد: برای تقویت نظارت، بودجه باید به گونه‌ای تدوین کنیم تا منافذ انحراف از قانون و بودجه بسته شود و اقدامات انجام شده در حوزه بودجه در مسیرهای شفاف به ثمر برسد. مجبی خاطرنشان کرد: نظارت باید به نحوی انجام شود که مسیرها را روشن کند و همه مسئولان بدانند که اگر احیاناً از مسیر منحرف شوند، بازخواست خواهند شد. البته باید خود مسئولان در هر سه قوه نیز نسبت به این موضوع توجه و حساسیت داشته باشند و زمینه انحراف را از بین ببرند.

غلامعلی جعفرزاده ایمن آبادی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

تندروها دنبال استیضاح و پابین کشیدن رئیس‌جمهور و دولت هستند



دولت از باج دادن به تندروها دست بردارد

تندروها سطح خود را بالاتر از مردم می‌بینند

آرمان ملی – حمید شجاعی: از هیچ اقدام، اظهار یا واکنشی باکی ندارند و هرچا عرصه را تنگ ببینند و شرایط پر وفق مرادشان نباشد رو به اهانت، هجمه، تخریب و توهین می‌آورند. اساساً هم کاری ندارند که طرف مقابل آنها کیست و در چه ساتحی قرار دارد. سخن در باب تندروهایی است که نه تنها صرفاً خود را می‌بینند؛ بلکه هر جریان، فکر و اندیشه‌ای را باطل و صرفاً خود را حق می‌بینند. نمود واضح این مساله را می‌توان در مواجهه آنها با دولت چهاردهم مسعود پزشکیان دید که با وجود طرح وفاق ملی با این‌ها باز هم تندروها دست یاری او را پس زدند و شروع به تخریب کردند. اول همتی را با استیضاح سیاسی از دولت کنار زدند و بعد هم ظریف را به لطایف الحیل و با فشارهای سیاسی از دولت تاهتون به رئیس‌جمهور برکنار کردند. اما اقدامات آنها به اینجا ختم نشد و از ابتدای روی کار آمدن دولت انواع حملات و فشارها را آورد‌ه‌اند. این در حالی است که رهبر انقلاب بارها در مقاطع مختلف به حمایت از دولت پرداخته و موفقیت دولت را موفقیت نظام خوانده‌اند و حتی اخیراً نیز گفتند: «از رئیس‌جمهور محترم

◀ **اخیرا رهبر انقلاب از رئیس‌جمهور و دولت مجددا حمایت خود را اعلام کردند: اما برخی جریان‌ات گویا با وجود حمایت رهبری هم به دنبال تخریب و حمله به دولت هستند؛ این اقدامات چرا و با چه نیتی صورت می‌پذیرد؟**

برداشت من این است که تندروهای افراطی و رادیکال جناح راست در کمال تاسف از مقاومت رهبری عبور کرده‌اند و الان هر کدام خودشان را به یک درجه‌ای‌تر رساندند و از حمایت رهبری از آقای پزشکیان و رئیس‌جمهور شدنش گلایه‌مند هستند. اگر حمایت با اعضای شورای نگهبان نبود الان کاندیدای آنها رئیس‌جمهور بود. بعد از آن ورود رهبری در روز آخر انتخابات و اتفاقی که برای آقای منصوری و تیمش در وزارت کشور افتاد و اجازه داده نشد که هیچ دخالتی انجام شود همه این‌ها باعث شد تا تندروها اینگونه علیه آقای پزشکیان موضوع بگیرند. این‌ها الان گاردی دارند که فقط از ترس ملت مطرح نمی‌کنند. تندروها ماوراء الزمانی فکر می‌کنند و در یک حال و هوای دیگری هستند. اینگونه نیست که این‌ها تابع رهبری باشند و اگر در خلوت تندروها بنشینید، حرف‌های عجیبی می‌شنوید. آنها معتقدند که خود درست تشخیص می‌دهند و می‌گویند رهبری به مصلحت یا تحت فشار فلان حرف را گفته و هر سخن ایشان را یک جور تفسیر و تحلیل می‌کنند. من الان کاملاً اعتقاد دارم که این‌ها از رهبری ر شده‌اند و وقتی هم حضرت آقای فرمودند من گوش می‌دام گفتیم این‌ها صد درصد گوش نمی‌کنند. اگر پای حرف تندروها بنشینید می‌گویند رهبری همیشه برای همه دولت‌ها این حرف‌ها را گفته است. خب؛ البته مقام رهبری اراده‌اش کمک به همه روسای جمهور بوده ولی تعارفی هم باکسی نداشته و ندارد. این‌ها هم با اراده قوی گفته به این رئیس‌جمهور کمک کنید، ولی تندروها تفسیر می‌کنند که منظور ایشان چنین چیزی نیست. من اصلاً امیدوار نیستم که این‌ها حرف‌گوش بدهند. ما نصیحت‌ها را کردیم و گفتیم تند می‌روید و این راهش نیست اما خب، گوش نکردند. چه کار می‌شود کرد؟ من قبلاً هم در گفت‌وگوهایم چندکثت دادم که به این دلایل تندروها اصلاً تابع رهبری نیستند.

◀ **تندروها بعضا در دولت سیزدهم که متبوع خودشان بود به رئیس‌جمهور فقید نیز انتقادات داشتند و حتی برخی می‌گویند اگر سعید جلیلی هم برپاید در مسائلی با او نیز زاویه پیدا می‌کند؛ نگاه این‌ها به حکومت و دولت را چطور می‌بینید و به دنبال چه هستند؟**

◀ **من به کرات گفته‌ام نباید کسی فریب حرف‌هایی را بخورد که این جریان‌ها هر از گنبه دلسوزانه مطرح می‌کند، چون اصلاً اینگونه نیست. تندروها هیچ اعتقادی به قواعد جاری کشور ندارند و واقعا باید برایشان فکری اساسی کرد**

پرسش تان بسیار هوشمندانه است که اصلاً این‌ها با این اقدامات چه هدفی را دنبال می‌کنند و دنبال چه هستند؛ برویم همان را تشکیل دهیم، اما آنچه که الان برداشت می‌شود هیچ هدف مشخصی نیست یا حداقل ما از آن سر در نمی‌آوریم؛ البته نه اینکه سر در نیاوریم می‌ترسم بیان کنم. چون این‌ها در یک فضای دیگری هستند و تفکر و نوع نگاهشان خیلی خطرناک است. باید خیلی زودتر از این‌ها جلوی این‌ا گرفته می‌شد و یک روزی همه پشیمان خواهند شد که چرا با این جریان تندرو برخورد نکردند. انتظار هر اقدامی که به ذهنتان برسد از این‌ها می‌رود چون وقتی می‌گویم تندرو، یعنی تخته گاز می‌روند و معتقدند همه اشتباه می‌کنند و فقط خودشان مسیر درست و تفکر درست را در اختیار دارند. من به کرات گفته‌ام نباید کسی فریب حرف‌ای را بخورد که ظاهر این جریان از جنبه دلسوزانه مطرح می‌کند، چون اصلاً اینگونه نیست. تندروها هیچ اعتقادی به قواعد جاری کشور ندارند و واقعا باید برایشان فکری اساسی کرد.



و دولت خدمتگزار حمایت کنیم». اما تندروها که از رهبری نیز جلودزده‌اند اهداف و منویات خود را پیش می‌برند و دستور کارشان تخریب دولت و دولتمردان است. البته که آنها بعضاً از دولت نیز عبور کرده‌اند و سایر مجموعه‌ها و قوا را نیز مورد عنایت قرار دادند. آخرین اقدام تندروها مربوط به عکسی می‌شود که در گوشه جلد شماره روز پنجشنبه روزنامه اینترنتی «صدای ایران»، نشریه سایت دفتر حفظ و نشر آثار رهبر انقلاب کار شده است. این نشریه که در هر شماره خود تصویری یکی از شهدای جنگ ۱۲ روزه را روی جلد می‌برد، این بار از تصویر شهید «نبیلوفر قلعه‌وند»، استفاده کرد؛ تصویری که با دلخواه فرهنگی تندروها فاصله دارد. همین امر نیز باعث حمله تندروها به روزنامه سایت دفتر حفظ آثار رهبری شده است. آنچه مسلم است باید مواجهه‌ای قاطع با این جریان صورت گیرد که بیش از این برای کشور و حاکمیت هزینه‌سازی نکند. در همین راستا برای بررسی اقدامت تندروها، تخریب دولت و نوع مواجهه با آنها «آرمان ملی» با غلامعلی جعفرزاده ایمن آبادی نماینده ادوار مجلس و عضو شورای مرکزی حزب اعتدال و توسعه به گفت‌وگو پرداخته است که می‌خوانید.

◀ **شاید بتوانیم نمود بهتر و واضح‌تر این مساله را در ماجرای سیمکارت‌های سفید ببینیم که مخالفان رفع فیلترینگ در کشور خودشان با سیمکارت سفید در شبکه‌های فیلتر شده حضور دارند؛ این مساله را چطور می‌بینید؟**

◀ **اگر در خلوت تندروها بنشینید، حرف‌های عجیبی می‌شنوید. آنها معتقدند که خود درست تشخیص می‌دهند و می‌گویند رهبری به مصلحت یا تحت فشار فلان حرف را گفته و هر سخن ایشان را یک جور تفسیر و تحلیل می‌کنند**

من قبلاً هم بارها گفته‌ام این‌ها اعتقادی به مردم ندارند، وقتی در بعضی از مسائل می‌گویند این‌جا رهبری باید این کار را می‌کرد و روی حرف رهبری حرف می‌زند، خیلی در ملکوت اعلا هستند. این‌ها معتقدند که مردم چه کاره‌اند به ما رای بدهند. الگوهای این تندروها سوسیالیستی و کمونیستی است و اصلاً اعتقادی به دموکراسی، کشورداری و حکمرانی توسط مردم ندارند؛ بلکه می‌گویند که مردم قشری که تا حدی می‌فهمند و نه بیشتر مگر مردم سیاستمدار هستند که فهمی از مسائل داشته باشند. مثال می‌زنند که مگر کشاورزان چنین حق رای دادن دارند که مردم هم اینجارای بدهند؟ جالب‌تر اینکه تندروها فقط خودشان را تراز و اعلم می‌دانند که به بلوغ رسیده‌اند و اگر شما از این‌ها سوال کنید که چرا سیمکارت سفید دارید، می‌گویند باید داشته باشیم و سطح ما با سطح مردم فرق می‌کند. من اصطلاحی دارم و همیشه می‌گویم مردم به قیم‌نیاز ندانند؛ اما تندروها خودشان را قیم مردم می‌دانند دوسه چیز هم کنار یکدیگر ردیف می‌کنند که ما شخیص می‌دهیم اینگونه شود. من از یکی از این‌ها شنیدم که باور نمی‌کنید حتی در بچه‌دار افراد هم می‌خواستند سقف بگذارند. این‌ها یک فرقه هستند و اصلاً نوع نگاه‌تان را از یک جبهه سیاسی خارج کنید. این‌ها یک فرقه اعتقادی هستند. از همان دوره احمدی‌نژاد که حرف از دولت انحرافی زده می‌شد، این‌ها واقعاً یک انحراف در دین ایجاد کردند. من جرات نمی‌کنم خیلی از صحبت‌های این‌ها را به صراحت بگویم، اما معتقدم تندروها همان انجمن حجتیه با شکل و شمایل دیگر هستند.

◀ **با وجود تأکیدات به حمایت از دولت باز هم شاهد برخی تسویه حساب‌ها در قالب سوال یا استیضاح وزرا هستیم؛ آیا نباید مواجهه درستی با مخالفان صورت گیرد به نحوی که با درک شرایط به جای تقابل به دولت کمک کنند؟**
فارغ از همه نقدهای کارشناسی و بالاخره بحث‌ها و گلایه‌هایی که از آقای رئیس‌جمهور وجود دارد عقل حکم می‌کند که دولت را حمایت کنیم. البته حرف حضرت آقا بالای سر؛ اما حتی اگر رهبری هم نمی‌گفت برای مصلحت کشور باید قوای سه‌گانه را تقویت کرد. اما رهبری توصیه‌ای فراتر از این‌ها در حمایت از دولت کردند. تندروها پای میکروفن هرچه دلشان بخواهد می‌گویند و کشور را ملتهب می‌کنند. به نظرم آقای غضنفری شرایط خاصی دارد که می‌گوید روزی که بتوانم صدلی از زیر پای آقای روحانی بکشم شاد می‌شوم! خب؛ از کجا معلوم قرار نیست وضع جور دیگری رقم بخورد. این‌ها حالا مأموریت دارند یا فرقه‌ای هستند هرچه باشد دلشان برای ای کشور نمی‌سوزد. شما می‌گویید مواجهه! ما کی خواستار این مساله شدیم که با این‌ها برخورد شود؟ اگر زندگی این‌هایی که شعار تند می‌دهند شخم زده شود قطعاً چیزهایی در می‌آید که این‌ها با جایی ارتباط دارند. الان در این مقطعی که ما نه جنگیم نه صلح و در واقع بیشتر سمت جنگیم تا صلح و کشور آرامش می‌خواهد شما جرأت نمی‌کنید میکروفن رادیو فرهنگ را روشن کنید. چون دوباره از یک آشوب دیگر می‌شنوید. ثابتی میکروفن را به رسایی می‌دهد، رسایی به غضنفری، او به کوچک زاده و بین یکدیگر یاس‌کاری می‌کنند و هر روز هم یک نفر شریا بی‌کند، درست است که نماینده

مصونیت دارد اما مصونیت از چه چیزی؟ کجا گفتند که یک نماینده می‌تواند هر چه می‌خواهد بگوید و کشور را آن هم در این مقطع زمانی ملتهب کند؟ دشمن نیز همین افتراق را می‌خواهد. چنین کارها و رفتارهایی حرکت در مسیر دشمن است. حقیقتاً باید گفت این افراد از هوش، درایت و کارایی بهره‌چندانی ندارند. مثلاً در موضوع شهرداری می‌توان تلاش کرد کار بلدند، نه می‌توانند کار کنند، فقط در گوشه‌ای می‌نشینند و نق می‌زنند. از طرفی هم می‌گویند هر کسی که با ما نیست پس علیه ما است، مثلاً در قصه سیمکارت سفید، تندروها معتقدند که سیمکارت سفید حق مادرزادی ما بوده و لطفی به ما نشده که مردم اینقدر سروصدا می‌کنند. این‌ها شرمندۀ نیستند، بلکه از این تعجب کرده‌اند که مردم چرا ناراحت شده‌اند. بعد می‌گویند ما به ملت تفهیم نکردیم که شما حق ندارید به شبکه‌های اجتماعی وارد شوید چون سواد ندارید. فقط ما می‌فهمیم و اگر شما وارد شوید، فاسد می‌شوید.

◀ **از دیدگاه شما بهتر نیست که رئیس‌جمهور و دولت پیش از اینکه با این جریان‌ات رویکرد وفاق ملی را پیش ببرند، از در فائقه‌نگاری و مواجهه هوشمندانه وارد شوند؟**
من از روز اول گفت‌وگو با این‌ها اصلاً قافۀ معناست. کسی که برای شما شمشیر کشیده شما با او مذاکره می‌کنید؟ ولی کوچکترین خواهش ما این است که دولت فقط برای این‌ها وقت نگذارد و باج ندهد، چرا که این جریان هیچ وقت با این دولت همسو نخواهد شد. لذا دولت از باج دادن در این‌ها خودداری کند و آن‌هایی که داده را پس بگیرد. بالاخره این‌ها دولت را زمین خواهند زد. این‌ها فلافلا فضا ندارند و گرنه دولت را استیضاح می‌کنند. مردم الان نمی‌خواهند کشور آسیب ببیند و تندروها دنبال راهکاری هستند که دولت را زمین بزنند و با خیال خام، خودشان متولی امور شوند.

◀ **پس معتقدید تندروها از هم اکنون در پی انتخابات بعدی هستند؟**

◀ **در قصه سیمکارت سفید، تندروها معتقدند که سیمکارت سفید حق مادرزادی ما بوده و لطفی به ما نشده که مردم اینقدر سروصدا می‌کنند. این‌ها شرمندۀ نیستند، بلکه از این تعجب کرده‌اند که مردم چرا ناراحت شده‌اند**

◀ **با وجود تأکیدات به حمایت از دولت باز هم شاهد برخی تسویه حساب‌ها در قالب سوال یا استیضاح وزرا هستیم؛ آیا نباید مواجهه درستی با مخالفان صورت گیرد به نحوی که با درک شرایط به جای تقابل به دولت کمک کنند؟**
فارغ از همه نقدهای کارشناسی و بالاخره بحث‌ها و گلایه‌هایی که از آقای رئیس‌جمهور وجود دارد عقل حکم می‌کند که دولت را حمایت کنیم. البته حرف حضرت آقا بالای سر؛ اما حتی اگر رهبری هم نمی‌گفت برای مصلحت کشور باید قوای سه‌گانه را تقویت کرد. اما رهبری توصیه‌ای فراتر از این‌ها در حمایت از دولت کردند. تندروها پای میکروفن هرچه دلشان بخواهد می‌گویند و کشور را ملتهب می‌کنند. به نظرم آقای غضنفری شرایط خاصی دارد که می‌گوید روزی که بتوانم صدلی از زیر پای آقای روحانی بکشم شاد می‌شوم! خب؛ از کجا معلوم قرار نیست وضع جور دیگری رقم بخورد. این‌ها حالا مأموریت دارند یا فرقه‌ای هستند هرچه باشد دلشان برای ای کشور نمی‌سوزد. شما می‌گویید مواجهه! ما کی خواستار این مساله شدیم که با این‌ها برخورد شود؟ اگر زندگی این‌هایی که شعار تند می‌دهند شخم زده شود قطعاً چیزهایی در می‌آید که این‌ها با جایی ارتباط دارند. الان در این مقطعی که ما نه جنگیم نه صلح و در واقع بیشتر سمت جنگیم تا صلح و کشور آرامش می‌خواهد شما جرأت نمی‌کنید میکروفن رادیو فرهنگ را روشن کنید. چون دوباره از یک آشوب دیگر می‌شنوید. ثابتی میکروفن را به رسایی می‌دهد، رسایی به غضنفری، او به کوچک زاده و بین یکدیگر یاس‌کاری می‌کنند و هر روز هم یک نفر شریا بی‌کند، درست است که نماینده

◀ **پس غرض پابین کشیدن رئیس‌جمهور است؟**

صدر دصد؛ مثلاً آقای پزشکیان همکارشان بود؛ مجلسی بود بنده خدا آقای پزشکیان فکر می‌کند که یک بخش مجلس از او حمایت می‌کند؛ اما چشم سفیدها نگار نه انگار رئیس‌جمهور را می‌شناسند. من با گارن کردن و آیین کارها مخالفم ولی اینکه فرض کنید کشور گل و بلبل است، بعد در دروغی بزرگ بگویند بنزین لیتری ۲۰۰ تومان تمام می‌شود، این‌ها دلشان برای کشور نمی‌سوزد. این‌ها فقط دنبال این هستند که دولت را بزنند چون در دوستانشان گفتند شما سال ۱۴۰۵ رئیس‌جمهوری به نام پزشکیان نخواهید داشت. لذا این سه چهار ماه که تخته‌گاز رئیس‌جمهور و دولت راتحت فشار گذاشتند برای همین است که روحیه آقای رئیس‌جمهور را تضعیف کنند.

حسن بهشتی پور:

اروپا در پرونده هسته‌ای ایران موثر است اما تعیین‌کننده نه!

یک تحلیلگر مسائل بین‌الملل در ارزیابی از نوع تعاملات وزارت خارجه و آژانس بعد از جنگ اخیر اظهار داشت: نیاز به میانجیگری تروئیکای اروپا یعنی آلمان، انگلیس، فرانسه یا آمریکا و غیره نداریم. ما می‌توانیم خودمان برویم و با آژانس به توافق برسیم. خلا سؤال این است که آیا طرف آژانس هم با ایران همکاری خواهد کرد؟ گذشته این را نشان می‌دهد که بله می‌شود. ایران دوبار حداقل در مورد دو مدالیتیه، یکی در دوره آقای لاریجانی که در شش بند به توافق منجر شد، و یک بار هم در دوره آقای صالحی، که رئیس انرژی هسته‌ای بود، توافق کردند و این دو مدالیتیه اجرا شدند.

بنابراین، این سابقه هم نشان می‌دهد که ایران اگر بخواهد، می‌تواند با آژانس به توافق برسد و یک دستور کار جدید همکاری‌ها به دست آورد. اقتصادنیوز نوشت؛ بهشتی پور گفت: چون آمریکا و اسراییل به سه سایت تحت نظر آژانس، حمله کردند عملاً NPT بی اعتبار شد و دسترسی به این سه سایت الان مشکل است. به همین دلیل، دو طرف باید بر اساس NPT روی دستور کار جدیدی توافق کنند که هم آژانس بتواند نظارت و کنترل داشته باشد و هم ایمنی مورد نظر ایران رعایت شود. وی در خصوص حل و فصل پرونده هسته‌ای ایران بیان کرد: هدف این قطعنامه این بوده که پرونده ایران از حالت عادی خارج نشود، یعنی اجازه ندهند از حالت ویژه خارج شود. پرونده ایران اکنون در یک وضعیت رسیدگی سه‌ماهه قرار دارد؛ هر سه ماه یک بار گزارشی در مورد آن داده می‌شود. انتظار این بود که چون دوره ۱۰ ساله‌اش تمام شده، وضعیت ایران در آژانس به حالت عادی برگردد و ایران را مثل سایر کشورها بررسی کنند. سه کشور آلمان، انگلیس و فرانسه این قطعنامه را صادر کردند و آمریکا و اسراییل هم حامی آن بودند تا از باگشت پرونده ایران به وضعیت عادی جلوگیری کنند.

اما دست کم من چیزی که مانع همکاری ایران با آژانس در مفاد این قطعنامه، سراغ ندارم. مثلاً یکی از خواسته‌ها این است که ایران غنی‌سازی را متوقف کند. در حالی که در چارچوب NPT، ایران مجاز به غنی‌سازی است؛ به شرط آنکه تحت نظارت آژانس باشد. بنابراین اگر ما با آژانس به توافق برسیم، در NPT و اساسنامه آژانس مانعی برای ادامه غنی‌سازی وجود ندارد. وی ادامه داد: کسانی که مانع تراشی می‌کنند آمریکا، آلمان، انگلیس و فرانسه هستند که مدعی‌اند قطعنامه‌های شش‌گانه شورای امنیت دوباره برقرار شده است.

اما آژانس نمی‌تواند بر اساس آن قطعنامه‌ها، مانع توافق شود، چرا که وظیفه‌اش بر اساس NPT تعریف شده و طبق آن ایران حق غنی‌سازی دارد. بنابراین می‌تواند با آژانس هم همکاری کند و نظارت و کنترل آژانس هم برقرار باشد. بهشتی پور اظهار کرد: آژانس زمانی با ایران به تفاهم نمی‌رسد که مثلاً ایران اجازه نظارت و کنترل ندهد یا پاسخ دقیق به برخی گزارش‌های مشکوک را ندهد. در این صورت برای آژانس سوال ایجاد می‌شود که چرا تهران هنوز به این دو پاسخ نداده است. اختلاف در این زمینه‌ها ست و گرنه آژانس نمی‌تواند از ایران مطالبه کند که بروید قطعنامه‌های شورای امنیت را اجرا کنید؛ چون این موضوع به وظیفه آژانس هم ربطی ندارد. وی عنوان کرد: در قطعنامه آمده که آقای گروسی هر سه ماه یک بار گزارش دهد.

این مستلزم آن است که آژانس بازرسان خود را به ایران بفرستد. ایران نیز اعلام کرده که با اصل بازرسی مشکلی ندارد، اما سه مرکزی که مورد حمله قرار گرفته‌اند، به دلیل شرایط امنیتی امکان بازرسی وجود ندارد. این مساله باید میان ایران و آژانس حل شود. بنابراین در بندهای قطعنامه تعارضی نمی‌بینم که به استناد آن آژانس نتواند با ایران به تفاهم برسد. خواسته‌هایی مانند توقف غنی‌سازی یا توقف تحقیق و توسعه در حوزه آب سنگین هم در چارچوب NPT منع حقوقی خاصی ندارد.

برای جمع‌بندی می‌توان گفت ایران می‌تواند با آژانس به توافق برسد، حتی اگر قطعنامه شورای حکام تصویب شده باشد؛ چرا که برخی خواسته‌های قطعنامه مربوط به شورای امنیت است و ربطی به وظایف آژانس ندارد. وی در خصوص جایگاه اروپا در پرونده هسته‌ای ایران اظهار کرد: اروپایی‌ها در موضوعاتی مثل فعال کردن اسنپ‌بک که دبیرخانه شورای امنیت نیز آن را تأیید کرده، نقش داشته‌اند؛ هرچند ایران، روسیه و چین آن را قبول نداشته‌اند. اما، با اعلام دبیرخانه شورای امنیت آن تصمیم، اجرا شده تلقی می‌شود.

بنابراین یکی از جنبه‌های تأثیرگذاری اروپایی‌ها همین بوده که اسنپ‌بک را فعال کردند. از طرف دیگر، انگلیس و فرانسه عضو دائم شورای امنیت هستند و حق وتو دارند که این موضوع می‌تواند در شورای امنیت برای ایران مشکل ساز باشد. همچنین این کشورها نفوذ سیاسی و اقتصادی دارند و می‌توانند در جریان‌سازی علیه ایران یا به سود ایران نقش آفرینی کنند. وی تصریح کرد: بنابراین نقش اروپایی‌ها، نقش ویژه‌ای است. در جاهایی تأثیرگذار هستند، اما تعیین‌کننده نیستند.

◀ **ترامپ، تبلیغاتچی حرفه‌ای**

بهشتی پور در خصوص احتمال مذاکره مجدد با آمریکا تصریح کرد: متأسفانه با رئیس‌جمهوری در آمریکا طرف هستیم که یک تبلیغاتچی حرفه‌ای است. یعنی حرفش با عملش کاملاً متفاوت است. «دبیل‌ماسی اعلامی» ترامپ با «دبیل‌ماسی عملی» او زمین تا آسمان فرق دارد. ترامپ معمولاً آنچه می‌گوید انجام نمی‌دهد و برعکس، به آنچه که نمی‌گوید عمل می‌کند.

این فقط درباره ایران نیست؛ در مورد چین، روسیه، اوکراین، اروپا، مکزیک، کانادا و... نیز همین‌گونه بوده است. آنچه ترامپ می‌گوید با آنچه که عمل می‌کند دو تاست. بنابراین این سخنان که «ما آماده مذاکره‌ایم» یا «احتمال توافق با‌لا است» بیشتر حرف‌های تبلیغاتی و بهره‌برداری سیاسی است تا خود را صلح‌طلب نشان دهد.